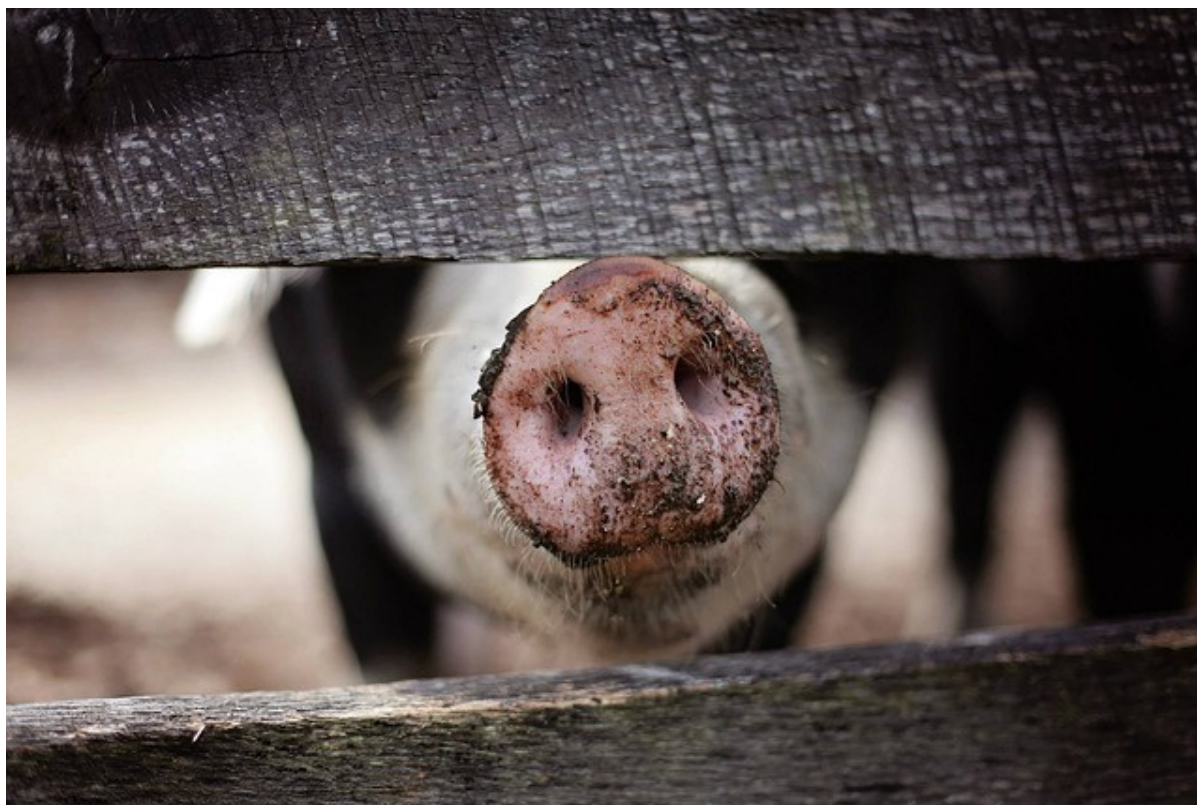

Ako ďalej, slovenské bravčové?

Chov ošípaných aj napriek neustálemu znižovaniu stavov má na Slovensku dôležitú úlohu v poľnohospodárskej výrobe a ekonomike krajiny. Nedávna konferencia v Nitre s názvom "Ako ďalej slovenské bravčové" sa zaoberala aktuálnymi problémami a perspektívami tohto sektora, pričom priniesla cenné podnety pre jeho opätovné naštartovanie a rozvoj.

Situácia v chove

V posledných rokoch sme svedkami poklesu počtu chovaných ošípaných, čo je spôsobené rôznymi faktormi, ako sú ekonomické tlaky, legislatívne zmeny a najmä silná konkurencia zo zahraničia. Aj keď Slovensko disponuje kvalitnými genetickými zdrojmi, modernizácia a zvýšenie efektivity sú nevyhnutné. Stavy ošípaných v poslednom období mierne narástli, a to z dôvodu naskladnenia zvierat po likvidácii fariem z dôvodu afrického moru ošípaných (AMO).

Sebestačnosť v spotrebe bravčového mäsa na Slovensku je na úrovni 30 %. Naše mäso je o 20 až 30 % drahšie v porovnaní s dovozovým, čo je dôsledkom rastúcich nákladov na vstupy, ako sú krmivá, technológie, energia, veterinárna starostlivosť a pracovná sila. Tieto faktory vytvárajú tlak na slovenských chovateľov a spracovateľov, ktorí musia zabezpečiť udržateľné a kvalitné produkty.

Aktuálny stav podčiarkuje potrebu podpôr, ktoré by mohli pomôcť modernizovať infraštruktúru bitúnkov a rozrábkarní, čím by sa zvýšila ich produktivita. Investície do technológií, vybavenia a školenia zamestnancov by prispeli k optimalizácii výrobných procesov a zabezpečil by, aby slovenské mäso naďalej spĺňalo vysoké štandardy kvality, pričom by sa znížili náklady na výrobu.

Ceny verzus kvalita

Na Slovensku sa až 50 % potravín predáva v akciových ponukách, pričom z tohto množstva predstavuje mäso až 80 %. Tento fakt naznačuje, že pre slovenského spotrebiteľa je častokrát mäso

považované za drahé. Vysoké ceny v porovnaní s dovozovými produktmi vyvolávajú obavy o dostupnosť kvalitného a čerstvého mäsa, čo môže ovplyvniť rozhodovanie spotrebiteľov a ich preferencie. Preto je potrebné hľadať cesty, ako zabezpečiť cenovú konkurencieschopnosť slovenského mäsa a podporiť jeho spotrebu medzi domácimi zákazníkmi.

Situácia s africkým morom ošípaných je na Slovensku pomerne dobre zvládnutá. V roku 2023 bolo AMO zaznamenané v 32 okresoch, no v roku 2024 už len v 15 okresoch, čo naznačuje úspešné uplatňovanie opatrení na jeho kontrolu a prevenciu. Prvé ohnisko v roku 2024 bolo nájdené 6. augusta v malom chove s 52 ošípanými v Krupine. Tento incident podčiarkuje potrebu pokračovať v monitorovaní a implementovaní biosecurity opatrení, aby sa zabránilo šíreniu vírusu a ochránilo zdravie chovov.

Opäť je to o konkurencieschopnosti

Na Slovensku máme malý sortiment výrobkov, pričom väčšina z nich je prevažne z dovezeného mäsa, keďže jatočné polovičky sú lacnejšie ako domáca produkcia. Tento stav znižuje konkurencieschopnosť slovenských chovateľov a spracovateľov, pričom obmedzený sortiment výrobkov a závislosť na dovoze negatívne ovplyvňujú možnosti rastu a rozvoja domáceho trhu s mäsom. Je nevyhnutné hľadať cesty, ako diverzifikovať ponuku a zlepšiť efektivitu výroby, aby sme sa mohli lepšie uplatniť na trhu.

Riešením situácie na slovenskom trhu s mäsom je dofinancovať vertikálu, čo zahŕňa spracovateľov a bitúnky. Týmto spôsobom by sa mohli zlepšiť kapacity spracovania a modernizovať infraštruktúra, čím by sa zvýšila efektivita domácich výrobcov.